

Бондаренко Т.О.

**Щотижнева система завдань з курсу гармонії для II курсу ІТФ
(дистанційне навчання)**

Перший тиждень (3.04 – 10.04 2020)

Тема: Гармонія К. Дебюссі

Опрацювати роботи, в яких розглядаються питання гармонії К.Дебюссі:

1. Э.Денисов. О некоторых особенностях композиционной техники Клода Дебюсси /Э. Денисов. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. М., 1986. С.90 – 111.
2. К.В.Зенкин. Дебюсси /Фортепианная миниатюра и пути музыкального романтизма. М., 1997. С.220 – 236.
3. С.Скребков. Гармония Дебюсси /Гармония в современной музыке. Очерки. М.. 1965, С. 28 – 51.
4. Ю.Холопов. Дебюсси /Очерки современной гармонии. М., 1973. С. 163 – 178.
5. Стефан Яроциньский. Звуковое новаторство Дебюсси /Дебюсси, Импрессионизм и символизм. М., 1978. С. 189 – 206.

Проаналізувати Прелюдії К.Дебюссі для ф-но №1 (...Дельфійські танцівниці), №2 «...Вітрила», №8 (...Дівчина з волоссям кольору льону), №10 (...Затонулий собор).

Визначити індивідуальний характер звуковисотної структури у кожному із зазначених творів: особливості тональної і модальної організації та їх співвідношення; структуру акордів, роль мелодичного чинника у сфері ладу, гармонії та фактури; колористичні засоби гармонії; прояви звукової єдності горизонталі і вертикалі.

Узагальнити спостереження про стилістичні особливості гармонії Дебюссі у проаналізованих творах, що стосуються:

- синтезу тонального та модального принципів ладової організації;
- використання натуральних ладів, особливої ролі пентатоніки та цілотонового ладу у формуванні мелодики та акордових структур;
- стилістичної обумовленості застосування ангемітонних ладів в мелодичному та акордовому аспектах гармонічної структури у Прелюдії №2;
- чинників ускладнення ладової основи гармонічного мислення Дебюссі;
- розширення кола засобів гармонії (різних видів акордів терцієвої і нетерцієвої вертикалі, поліакордів, поліпластовості та ін.);
- поєднання монодичного, гармонічного і поліфонічного принципів організації музичної тканини;
- ролі мелодичного і гармонічного факторів у побудові форми зазначених прелюдій.

Письмове завдання: написати прелюдію у 3-частинній формі за двома фрагментами: В.Берков, О.Степанов. Задачі з гармонії. 2 вид. М., 1976. 1) № 3 (с. 120), 2) №12 (с.122).

Грати на фортепіано уривок з Прелюдії Дебюссі № XXIII (...Терції, що чергуються) як секвенцію по т.1 вниз (тт. 1 – 10).

Другий тиждень (10.04 – 17.04. 2020)

Тема: Гармонія Скрябіна

Опрацювати роботи, в яких розглядаються питання гармонії Скрябіна:

1. В.Берков. О гармонии «Божественной поэмы» /А.Н.Скрябин. Сб. статей. М., 1973. С. 384 – 408.
2. В.Дернова. Гармония Скрябина /А.Н.Скрябин. Сб. статей. М., 1973. С. 344 – 383.
3. С.Павчинский. О крупных фортепианных произведениях Скрябина позднего периода / А.Н.Скрябин. Сб. статей. М., 1973. С.409 – 491).
4. С.Скребков. Гармония позднего Скрябина /Гармония в современной музыке. Очерки. М., 1965. С. 7 – 28.
5. Ю.Холопов. Скрябин /Очерки современной гармонии. М., 1973. С. 178 – 188.

Проаналізувати твори Скрябіна: Прелюдія ор. 11 № 4, Симфонія №3 ч. I (Вступ), Соната для ф-но № 4, ч. II, Прелюдія для ф-но ор. 74 № 2.

Визначити у кожному із зазначених творів: особливості ладотональної організації, структуру акордів та їх функціональний зв'язок, співвідношення мелодичного та акордового аспектів гармонічної структури, їх звукової єдності.

Узагальнити спостереження щодо еволюції гармонічної системи Скрябіна на основі:

- переродження центрального елемента (від консонансу, тризвуку, до гармонічного комплексу складної структури («прометеїв акорд»);
- ускладнення функціонально-гармонічних співвідношень акордів,
- формування ладової структури з елементами збільшеного (2 2) і зменшеного (1 2) ладів;
- принципу уніфікації горизонталі і вертикалі, що обумовлює звукову єдність мелодичних і гармонічних утворень на основі індивідуалізованого тематичного комплексу.

Написати прелюдію у 3-частинній формі за двома фрагментами: В.Берков, О.Степанов. Задачі з гармонії. 2 вид. М., 1976. 1) № 13 (с. 123) і 2) № 7 (с.121).

Грати на фортепіано за спрощеною фактурою гармонічну послідовність з Сонати Скрябіна № 4 ч. I (перший період); визначити, в який спосіб відбувається модуляція (Fis dur – B dur).

Третій тиждень (17.04 – 24.04. 2020)

Тема: Загальні закономірності гармонії в музиці ХХ ст.

Опрацювати теоретичний матеріал за зазначеною темою в роботах:

1. Ю.Холопов. Гармония. Практический курс. Часть II. М., 2003. Вступний розділ «Общие основы гармонии ХХ ст.». С. 3 – 14.

2. Т.Бершадская. Лекции по гармонии. Л., 1978. Тема 5. «Гармония в современной музыке». С. 200 – 205.
3. Л.С.Дьячкова. Гармония в музыке XX века. М., 2004. Глава I. «Общая характеристика современной гармонии». С. 6 – 14.

Проаналізувати гармонію у творах: М.Равель «Благородні та сентиментальні вальси» № 1 (тт. 1 – 20), Рахманінов «Симфонічні танці», Вальс (1 розділ), Прокоф'єв Соната № 4, ч.І (головна тема), Шостакович 24 прелюдії ор. 32, № 10 (період).

Визначити індивідуальний підхід композиторів до 12-ступеневої ладотональної системи, особливості співвідношення діатоніки і хроматики, структури акордів та їх ладофункціонального зв'язку, роль гармонії у формоутворенні. Розглянути засоби індивідуалізації тонально-гармонічної структури.

Написати прелюдію у 3-частинній формі за заданими фрагментами: В.Берков, О.Степанов. Задачі з гармонії. 2 вид. М., 1976. 1) № 24 (с. 125), 2) № 18 (с.124).

Грати на фортепіано секвенції з підручника Бригади за темою «Модулюючі секвенції»: №№ 5, 6, 10, 12 (с. 425 – 426).